

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 17. října 2016 ve věci V [REDAKCE] A [REDAKCE], nar. [REDAKCE] v Plzni, trvale bytem [REDAKCE], aktuálně hospitalizovaného v Psychiatrické nemocnici v Dobřanech, o návrhu státního zástupce na uložení zabezpečovací detence, *t a k t o* :

Podle § 100 odst. 1, odst. 5 trestního zákoníku se V [REDAKCE] A [REDAKCE], nar. [REDAKCE], *ukládá zabezpečovací detence.*

O d ů v o d n ě n í

Státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Plzni podal dne 9. 12. 2015 u zdejšího soudu návrh na uložení zabezpečovací detence V [REDAKCE] A [REDAKCE] (dále jen posuzovaný), současně předložil spisový materiál shromážděný v přípravném řízení trestním.

V návrhu státní zástupce poukázal na skutečnost, že proti posuzovanému bylo vedeno trestní stíhání pro přečin nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1, odst. 2 písm. e) trestního zákoníku, jehož se měl dopustit tím, že v době od 10.30 hodin do 11.30 hodin dne 6. 1. 2015 v [REDAKCE], na psychiatrické ambulanci při zdravotní kontrole MUDr. V [REDAKCE] vyhrožoval usmrcením lidí, kteří jej sledují, odposlouchávají, kdy do této skupiny zařadil i ošetřující lékařku MUDr. V [REDAKCE], tímto vzbudil u ošetřující lékařky důvodnou obavu o život a zdraví a obavu o život a zdraví dalších osob, kdy je možné, že tyto své výhrůžky naplní a za osobu, která jej sleduje, může označit kteroukoliv osobu, a pro zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku na tom skutkovém základě, že dne 25. 5. 2015 navštívil kolem 11.00 hodin Městskou knihovnu v Horní Bříze, tř. 1. máje 633, okr. Plzeň-sever, kde se zapsal do evidence uživatelů internetu, který užíval do 11.30 hodin, a protože byla v knihovně polední přestávka, byl pracovníci knihovny z místnosti vykázán a vrátil se zpět kolem 12.35 hodin, kdy si začal prohlížet knihy; jelikož nebyl v knihovně zaregistrován, vyzvala jej pracovnice knihovny B [REDAKCE] Š [REDAKCE], nar. [REDAKCE], k vyplnění formuláře, který s ním vypisovala, a další pracovnice knihovny H [REDAKCE] B [REDAKCE], nar. [REDAKCE], jeho identifikační údaje zapisovala do počítače; v tu chvíli přistoupil V [REDAKCE] A [REDAKCE] k H [REDAKCE] B [REDAKCE], přičemž v ruce držel kuchyňský nůž zn. Rainbow s čepelí dlouhou 21 cm, následně jí nůž přiložil ke krku a kolem 13.10 hodin požadoval po H [REDAKCE] B [REDAKCE], aby zavolala z pevné telefonní linky redaktorce TV NOVA S [REDAKCE] V [REDAKCE], nar. [REDAKCE], a této sdělila, aby přijela na místo s televizním štábem a pokud tak neučiní, že H [REDAKCE] B [REDAKCE] zabije; následně se záměrem zbavit ji života začal H [REDAKCE] B [REDAKCE] bodat nožem do hrudníku, zad a horních končetin, čímž jí způsobil mnohočetné bodné poranění, v důsledku něhož na místě zemřela, když bezprostřední příčinou smrti bylo vykrvácení z poraněných životně důležitých orgánů dutiny hrudní; následně V [REDAKCE] A [REDAKCE] z místa odešel a dne 25. 5. 2015 v 13.55 hodin byl policií zadržen v prostoru u vlakového nádraží v Horní Bříze.

Důkazy shromážděné v přípravném řízení, které jsou v návrhu rozebrány, podle státního zástupce bez jakýchkoliv pochybností svědčí pro závěr, že oba stíhané skutky se

staly, mají všechny znaky uvedených trestných činů a spáchal je posuzovaný. Protože ale podle znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie, jehož obsah koresponduje s dalšími důkazy, byly v době spáchání obou skutků u posuzovaného plně vymizelé rozpoznávací i ovládací schopnosti v důsledku jeho závažné duševní choroby, a to paranoidní schizofrenie, není posuzovaný za tyto skutky pro nepřičetnost trestně odpovědný. Proto bylo jeho trestní stíhání usnesením státního zástupce ze dne 7. 12. 2015 zastaveno (právní moci toto usnesení nabylo dne 26. 1. 2016). Ve věci jsou ale podle státního zástupce splněny všechny zákonné podmínky pro uložení zabezpečovací detence posuzovanému ve smyslu § 100 odst. 1 trestního zákoníku.

Zdejší soud ve věci již jednou meritorně rozhodl usnesením vyhlášeným dne 11. 2. 2016, jehož výrok byl zcela shodný s výrokem nynějšího usnesení. Na základě provedeného dokazování totiž shledal, že posuzovaný se dopustil obou skutků, pro něž byl orgány přípravného řízení stíhán a které vykazují znaky činů jinak trestných, přičemž jeden z těchto skutků by naplňoval znaky zvláště závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku, posuzovaný ale pro nepřičetnost není za jejich spáchání trestně odpovědný, jeho pobyt na svobodě je nebezpečný a nelze očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možnostem působení na jeho osobu vedlo k dostatečné ochraně společnosti. Z pohledu ustanovení § 100 odst. 1 trestního zákoníku tak soud pokládal za naplněné všechny zákonné předpoklady pro uložení zabezpečovací detence posuzovanému. Při svém závěru o nepřičetnosti posuzovaného a nebezpečnosti jeho pobytu na svobodě se opíral zejména o obsah znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, který byl v dané trestní věci zpracován MUDr. Ladislavem Procházkou a PhDr. Petrem Goldmannem a podle kterého posuzovaný trpí a také v době stíhaných skutků trpěl duševní chorobou v podobě paranoidní schizofrenie, v důsledku níž měl vymizelé ovládací a rozpoznávací schopnosti.

Z podnětu stížnosti posuzovaného Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 19. 4. 2016 sp. zn. 8To 25/2016 podle § 149 odst. 1 písm. b) trestního řádu uvedené předchozí meritorní rozhodnutí zrušil a věc vrátil zdejšímu soudu k novému projednání a rozhodnutí. Důvodem pro tento postup podle odůvodnění kasačního rozhodnutí byly přetrvávající pochybnosti ve vztahu k otázce, zda posuzovaný se předmětných skutků dopustil ve stavu nepřičetnosti, tedy zda při jejich páchaní měl vlivem paranoidní schizofrenie vymizelé ovládací a rozpoznávací schopnosti. I stížnostnímu soudu se závěry v daném trestním řízení zpracovaného znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, z něhož vycházel zdejší soud, sice jevíly velmi přesvědčivými, nicméně těmto závěrům oponovali psychiatři a psycholog působící v psychiatrické nemocnici, v níž je posuzovaný aktuálně hospitalizován, kromě toho obsah dalšího psychiatrického znaleckého posudku, který byl zpracován pro účely civilního detenčního řízení MUDr. Ivettou Serbinovou a který byl obhajobou připojen ke stížnosti, diagnózu paranoidní schizofrenie nepotvrdil. Jde tedy o zvláště složitý psychiatrický případ, který si s ohledem na uvedené okolnosti vyžaduje ve smyslu § 110 trestního řádu zpracování revizního ústavního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie, ve vztahu ke správnosti závěrů stávajícího znaleckého posudku z tohoto oboru, který byl v rámci trestního řízení na posuzovaného zpracován. Zdejšímu soudu proto bylo uloženo, aby právě takový revizní ústavní znalecký posudek ve věci nechal zpracovat a v návaznosti na jeho závěry znovu rozhodl o podaném návrhu státního zástupce.

Zdejší soud po vrácení věci doplnil dokazování způsobem požadovaným stížnostním soudem. Nově opatřený důkaz v podobě revizního ústavního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, jehož obsah bude podrobněji

Při prvně uvedeném výsledku posuzovaný vypověděl, že když byl v únoru propuštěn z Psychiatrické nemocnice v Dobřanech, našel si bydlení na ubytovně v Horní Bříze, v minulosti se léčil v nemocnici na psychiatrii v Dobřanech a také v Bílé Vodě. Necítí se zdravý, má hučení v hlavě, užívá na to léky. Začal si psát deník o psychiatrickém projektu, který se kolem něj děje a který mu nedělá dobře. Je zvyklý na intrapsychickou komunikaci, což znamená, že komunikuje jakoby sám se sebou a od okolí se mu dostává podnětů různých akustických projevů. Psychiatricky se to nazývá intrapsychiatrická komunikace. Na tomto projektu začal pracovat v prosinci 2012, což byl důvod jeho násilné hospitalizace. V této intrapsychické komunikaci pokračoval, to znamená s psychiatry, kteří jsou na druhé straně toho odposlechu a vytvářejí tu interakci prostředí, a pečlivě si o tom zapisoval výsledky. Aby byl ten projekt vůbec možný, je v jeho těle umístěné zařízení, které na dálku umožňuje zaměřit jeho hlas a takto jej odposlouchávat. Zaplatil si psychoterapie v Praze, kde probírali smysl toho projektu, v nemocnici Motol mu pak dne 21. 5. 2015 sdělili, že jsou schopni mu dané zařízení technologicky z těla odstranit na základě soudního rozhodnutí. Ty pohovory v Praze ho sebraly, přecvaklo mu v hlavě, že čtyři roky se kolem něho děje něco, co se nedá uskutečnit. Přecvaklo mu tak rapidně, že nebyl schopný polykat sliny, jenom ležel, poslintal celý polštář. Rozhodl se, že se musí nechat observovat v Dobřanech, kam v neděli zavola, sdělili mu, že potřebují doporučení z Fakultní nemocnice Plzeň. Spojil se s otcem, který mu řekl, že ho tam v pondělí odveze. Sbalil si všechny věci a v pondělí osmnáctého jeli do Fakultní nemocnice Plzeň, kde mu doktor řekl, že Dobřany mu nepomůžou, že tu technologii z těla mu tam nevyndají a že mu doporučení nedá, že se musí obrátit na nemocnici Motol, což udělal. Z Fakultní nemocnice Plzeň tedy odešel s nepořízenou a otec ho odvezl zpátky do Horní Břízy na ubytovnu. Už cestou psal e-mail S. V. do televize Nova ohledně toho projektu. Byl v naprosto bezvýchodné situaci, v hlavě se mu osamostatnila L., která vznikla díky těm odposlechům, a logika mu velela, že ten projekt má být ukončený. Jde-li o to, co se stalo toho pětadvacátého, tak se dočetl, že si půjčil nůž od pana B., dal jej do batohu a šel do Horní Břízy. S tím, co je napsáno v usnesení o zahájení trestního stíhání, souhlasí, pouze samotný akt provedení provedla L., on ho nemá v hlavě. Provedla ho L., protože to byl první logický krok, jak to celé ukončit. Skutečnost, že někdo zemřel, se dozvěděl až poté, někde v lese, když šel přes sídliště k ubytovně, to si již pamatuje. Tam mu L. řekla, že umřela. Ale jinak samotný akt si vůbec nepamatuje. Je si vědom, že daného dne byl dopoledne v knihovně, byl i na poště vyzvednout si dopisy a psal e-mail komisaři V. z policie, že je v pracovní neschopnosti a že se nemůže dostavit na jednání. Když byl v knihovně, s nikým zde nemluvil, chtěl poslat e-mail, probíral se tam knihami v zadní části knihovny, neví, jestli si je chtěl či nechtěl vypůjčit. Pak ví, že ta paní umřela, že je mrtvá, to ví od L., když šel v lese k ubytovně. Říkal si, že se musí přihlásit na policii, tedy se policii vzdát, protože od L. věděl, že ta paní je mrtvá. Ale na samotný akt si vůbec nevzpomíná. Okolnosti svého zadržení si vybavuje. Když přišel k ubytovně, byl tam policista, tak hodil batoh na zem, lehl si a spoutali ho. Od psa měl pohmožděnou ruku. V těle má implementovanou technologii, která umožňuje jeho odposlouchávání, což mu způsobuje velké zdravotní obtíže. Prostě aby psychiatrům sděloval, co říkají ostatní, protože oni to nejsou na tu dálku schopni slyšet. Kdo ho odposlouchává, neví, ale je si jistý, že ten projekt začal už od roku 2012. Lidé stojící za daným projektem navštívili všechny jeho známé, sháněli o něm informace a implementovali mu tu technologii. Je to nepříjemné, žádá o extrakci té technologie, protože mu to ubližuje na zdraví. Odposlouchávají ho proto, aby mu vybrali tu nejvhodnější rodinu z těch dostupných, přihlášených. Ty potencionální rodiny se přihlásili těm hmatatelným zprostředkovatelům a ti vybírají ty nejvhodnější na základě informací, které sebrali kolem jeho osoby. Ty nové rodiny mu představeny nebyly. Onen projekt měl řešit jeho životní situaci, na základě toho projektu bylo zpřetřháno úplně všechno. Vždyť ta L. byla v naprosto bezvýchodné situaci, nebylo se na koho obrátit o pomoc.

Obeslal přátele, ale nikdo nepřišel, všichni vědí, co se kolem něj děje, že měl přijít nový začátek s novou rodinou. S tou Lucií to začalo v prosinci, když zjistila, co se kolem něj děje a začala mu to říkat nahlas. Nahlas to vnímal, nahlas to začal opakovat a psát si deník, co mu Lucie říká. S tou Lucií si vybral tu rodinu, ve které by chtěl žít, byla to rodina L. B. a na základě toho projektu s ní vlastně mluvil jako se svojí maminkou. S paní B. mluvil jako šestileté dítě. Právě interakcí s psychiatry, kteří jsou na druhé straně toho projektu, zjistil, že rodina B. je zapojena do toho projektu. L. B. není ta, co s ním promlouvala. Ony jsou totiž dvě. Ta druhá L., to je část mozku a probrala ho v prosinci. Je jeho maminkou a postupem času ví, že ona to jakoby je paní B. nebo je to ta maminka L. B., to je jeho maminka a žádná jiná, ale existuje i ta druhá L., která promlouvá, byla v neřešitelné situaci.

Při následném výsledku uskutečněném v rámci zmíněného vazebního zasedání posuzovaný ke svému zdravotnímu stavu, údajnému psychiatrickému projektu založenému na intrapsychické komunikaci, který ve vztahu k němu probíhá, i k věci samotné vypovídal v zásadě shodně jako před policejním orgánem, vyjádřil se jen o něco stručněji, na straně druhé ale souvisleji a méně chaoticky. Ke stíhanému skutku doplnil, že poškozenou nezná, uvědomuje si ale, že pracovala v knihovně, konflikt neměli.

Shora popsany obsah výpovědi dokládá, že posuzovaný připouští, že fyzicky právě on usmrtil poškozenou H. B., tvrdí ale, že jeho mysl a jednání v době činu ovládala L., jež byla usídlena v jeho hlavě.

Nutno zdůraznit, že výpovědi posuzovaného ve vztahu k otázce, zda se dopustil jednání záležejícího v úmyslném usmrcení jmenované poškozené, nejsou osamoceny, ale v daném směru plně zapadají do kontextu skutečností plynoucích z celé řady dalších usvědčujících důkazů, a to jak přímých, tak nepřímých.

Z nich je třeba vyzdvihnout svědectví B. Š. (č. l. 229-235), která je zaměstnána v téže knihovně v Horní Bříze, v níž pracovala i poškozená, a v inkriminované době byla přítomna na místě činu. Jmenovaná uvedla, že posuzovaného zná z minulosti, neboť před činem zhruba tři měsíce chodil třikrát v týdnu do knihovny na veřejný internet. Dne 25. 5. 2015 kolem 11.00 hodin posuzovaný knihovnu opět navštívil. Pozdravil a choval se slušně, stejně jako v předchozích případech. Sedl si k počítači a byl na internetu. Před 11.30 hodinou mu svědkyně a poškozená sdělily, že je hodinová polední přestávka a že budou knihovnu zamykat, posuzovaný proto odešel. Po přestávce v 12.30 hodin do knihovny přišla spousta dětí, svědkyně ani poškozená nezaregistrovaly, že se posuzovaný vrátil, zjistila to až po chvíli poškozená, která jej zahlédla, když šla vrátit knihy do regálu. Posuzovaný si vybíral nějaké knihy, které si chtěl půjčit, poškozená mu v této souvislosti sdělila, že se musí zaregistrovat, poučila jej o registraci a ročním poplatku. Posuzovaný měl v ruce knihu a v době, kdy se knihovna vyprázdnila, přišel k výpůjčnímu pultu, kde poškozená seděla na křesle u počítače, svědkyně stála vedle ní. Poškozená mu podala tužku a registrační lístek, který posuzovaný vyplnil a podal jim ho. Poté poškozená začala údaje psát do počítače, svědkyně posuzovanému vypisovala čtenářský průkaz. V této době byla stále vedle poškozené, přičemž najednou, svědkyně ani neví, jak k tomu došlo, stál posuzovaný mezi nimi. Řekl něco v tom smyslu, že budou dělat, co chce on, a držel na krku poškozené nůž. Svědkyni řekl, aby šla zamknout dveře, a když mu odvětila, že nemá klíče, začal na ní křičet, že mají dvojce. Na to poškozená sáhla do šuplíku, klíče jí podala a ona zamkla. Podle svědkyně „to bylo šílené“, ptaly se posuzovaného, co chce, že mu to dají, nabízely mu peníze, ale on na to vůbec nereagoval. Sdělil poškozené, že má napsat do novin. Ptaly se jej, do

jakých, na což odpověděl, aby si nedělaly srandu, že říká do Novy. Svědkyně jej žádala, aby dal pryč nůž, řekl jí ale, aby „držela hubu“ a sedla si nebo že poškozenou píchne. Svědkyně se proto posadila na křeslo, posuzovaný jim sdělil, že pokud budou dělat, co chce, a napíší do Novy, pak poškozenou neřízne. Poškozená mu řekla, že už jí řízl, posuzovaný stále nůž držel na jejím krku, obě křičely a volaly o pomoc. Poškozená napsala e-mail na adresu, kterou jí posuzovaný dal, bylo to jméno nějaké ženy do redakce TV Nova. E-mail se ale vrátil a posuzovaný sdělil poškozené, že to dělá určitě schválně. Poškozená mu říkala, že je tam nějaká chyba, on ale na ně začal křičet, že ho pořád odposlouchávají a že tam pořád něco pípá, začal být ještě agresivnější. Poté chtěl po poškozené, aby té ženě z Novy zavolala, a na stůl jí hodil svůj mobilní telefon. Když mu připomněla, že v knihovně není signál, což on věděl, nařídil poškozené, aby zavolala z pevné linky. Přitom jí stále držel nůž u krku. Dal poškozené telefonní číslo, ona je vytočila a do telefonu říkala, že si posuzovaný přeje, aby hned přijela do Horní Břízy, že má nůž pod krkem. Svědkyně s poškozenou křičely, pamatuje si, že někdo bouchal do dveří, někdo zvenku do oken, svědkyně za oknem viděla paní Š. Posuzovaný je vyzval, že mají těm lidem říct, aby dali pokoj. V tom si svědkyně všimla, že poškozená spadla z křesla a posuzovaný jí začal zezadu bodat do zad. Svědkyně se nad poškozenou, která měla nůž v zádech, nahnula a říkala jí, že zavolá sanitku, že bude vše dobré. Pak si již vůbec nevybavuje, jak posuzovaný z knihovny odešel, při vybíhání z knihovny se potkala s mužem, který držel v ruce hasicí přístroj, na schodišti volala, že je potřeba sanitka, že poškozenou pobodal.

Z výše popsané svědecké výpovědi B. Š. zcela jasně plyne, že přímo pozorovala posuzovaného při páchání skutku spočívajícího v záměrném bodání do těla poškozené. Její výpověď má tedy povahu přímého usvědčujícího důkazu.

Další očitou svědkyní činu byla A. Š. (č. l. 236-240), která pracuje jako zdravotní sestra v ordinaci nacházející se v téže budově v Horní Bříze, kde je umístěna knihovna (ordinace je v prvním patře, knihovna v suterénu). Z její výpovědi se totiž podává, že dne 25. 5. 2015 někdy po poledni šla pro zdravotnický materiál do lékárny v přízemí. Jelikož ze suterénu slyšela divné zvuky, šla se tam podívat oknem zvenku, které bylo otevřené pro ventilaci. Za stolem v knihovně spatřila vyděšenou a uplakanou B. Š., která v knihovně pracovala s poškozenou a která na ní ukazovala rukama a říkala „nůž a pomoc“, což svědkyně pochopila odezíráním z jejích úst. Vedle za výpůjčním stolem seděla poškozená, která měla hlavu zvrácenou dozadu trochu vlevo do strany. Za poškozenou stál muž, který v pravé ruce držel nůž a tiskl jí ho zepředu na krk. Muž byl asi 170 cm vysoký, měl krátké hnědé vlasy, na sobě měl černou bundu. Svědkyně se snažila zavolat na linku 158, to se jí nedařilo, hrozně se bála, byla v šoku. Poté slyšela hrozný křik, a když se podívala oknem do knihovny, tak spatřila onoho muže, jak si nůž v ruce přendal tak, že mu ostří směřovalo z pěsti směrem dolů, a začal do poškozené bodat. Bodnul jí do prsou a pak ještě jednou. Pak se již přímo nedívala, ale periferně registrovala, že muž stále bodá. Snažila se nohou rozbít okno, což se jí nedařilo, křičela na toho muže, aby přestal, měla strašný strach, že bude bodat dál. Následně běžela pryč, stále křičela, v běhu se jí podařilo vytočit linku 158 a událost oznámit policii.

Svědkyně A. Š. tedy přímo potvrdila, že v době, na místě a způsobem, jak popsala ve své svědecké výpovědi B. Š., došlo k útoku nožem na poškozenou. Na rozdíl od svědkyně B. Š. sice posuzovaného osobně nezná a nemohla se tak vyjádřit k okolnosti, zda právě on byl oním útočníkem (se svědkyní neproběhla ani rekognice za účelem ztotožnění pachatele), nicméně daná okolnost jasně plyne z výpovědi

samotného posuzovaného, svědectví B [redacted] Š [redacted] i řady stop zajištěných na místě činu, o nichž bude pojednáno níže.

K situaci na místě činu v rozhodné době se dále vyjadřovali svědci R [redacted] A [redacted] (č. l. 205-208), Z [redacted] T [redacted] (č. l. 241-244), H [redacted] O [redacted] (č. l. 221-224) a J [redacted] P [redacted] (č. l. 225-228). Všichni jmenovaní potvrdili, že dne 25. 5. 2015 kolem 13.00 hodin zaslechli z prostoru předmětné knihovny křik a volání o pomoc, vstupní dveře ale byly zamčené, někteří ze svědků společně s dalšími na místě přítomnými osobami se je snažili vyrazit, nakonec svědek R [redacted] A [redacted] do nich několikrát udeřil hasicím přístrojem, poté se dveře otevřely, vyběhla z nich zcela vyděšená a šokovaná B [redacted] Š [redacted], která se následně zhroutila. Zatímco svědek R [redacted] A [redacted] si podle svého vyjádření nevšiml, zda z knihovny vyšel ještě někdo další (jelikož ale někdo říkal, že uvnitř je krev, pokoušel se venku najít pachatele, který by na sobě mohl mít krev, nikoho takového ale nespatriil), svědkyně Z [redacted] T [redacted], H [redacted] O [redacted] a J [redacted] P [redacted] naproti tomu zaregistrovaly vyjít muže, k němuž všechny konstatovaly, že byl ve věku mezi 25 a 30 lety, měl snědší pleť, tmavé vlasy a na zádech batoh, svědkyně H [redacted] O [redacted] a Z [redacted] T [redacted] navíc zaznamenaly, že měl sluneční brýle, tmavé kalhoty (podle svědkyně H [redacted] O [redacted] šlo o rifle) a tmavou bundu (podle svědkyně H [redacted] O [redacted] koženou), svědkyně Z [redacted] T [redacted] si téhož muže povšimla předmětného dne již krátce před činem, konkrétně mezi 12.15 až 12.30 hodin, seděl venku na lavičce před objektem, v němž je umístěna knihovna, svědkyně J [redacted] P [redacted] zase postřehla, že daný muž měl „nepříčetný výraz, byl evidentně mimo“.

V souvislosti s okolnostmi uváděnými svědkyněmi Z [redacted] T [redacted], H [redacted] O [redacted] a J [redacted] P [redacted] k muži, který po vyrazení dveří vyšel z knihovny, je třeba jednak konstatovat, že jeho popis odpovídá posuzovanému, jednak poukázat na skutečnost, že při svém zadržení krátce po činu měl posuzovaný na sobě, respektive při sobě mimo jiné tmavě modré riflové kalhoty, tmavou koženou bundu, sluneční brýle a batoh, jak dokládá protokol o vydání věci s fotodokumentací (č. l. 49-69), jednalo se tedy o shodné oděvní součásti, respektive doplňky, které jmenované svědkyně zaznamenaly u zmíněného muže. Podle uvedeného protokolu a fotodokumentace byly na obžalovaným vydaných kalhotách a bundě patrné červenohnědé skvrny, tytéž skvrny se nacházely i na jím vydaných botách.

Místo činu – tedy prostor knihovny v objektu č. 633 na adrese Horní Bříza, třída 1. máje - bylo krátce po jeho spáchání podrobeno důkladnému ohledání ze strany policejních orgánů, jeho výsledky jsou zachyceny v protokolu, náčrtcích, fotodokumentaci a videozáznamu (č. l. 266-311). Z těchto důkazů plyne, že tělo poškozené H [redacted] B [redacted] bylo nalezeno na podlaze částečně opřené o skříňku v poloze na kolenou s hlavou skloněnou téměř k zemi a horními končetinami pokrčenými pod hlavou. Kolem těla bylo tratoliště krve, která byla rozšlapána v okolí, stříkance krve se nacházely na nábytku a na kopírce. Na zádech poškozené byly patrné bodné rány, v jedné z nich byl zaražen nůž s nápisem Rainbow. Ohledání zemřelé na místě provedl v 17.45 hodin soudní lékař, který na jejím těle shledal vícečetná bodná poranění a z těla vyjmul nůž, přičemž bylo změřeno, že ostří nože bylo do zad poškozené zaraženo do hloubky 18,5 cm. Celková délka nože je cca 325 mm, délka čepele 205 mm. Při ohledání místa činu byly zajištěny zejména biologické, trasologické (červenohnědé otisky obuvi) a věcné stopy, mezi nimi seznam uživatelů internetu vedený knihovnou s datem 25. 5. 2015, na němž se nachází mimo jiné jméno V [redacted] A [redacted] s podpisem, dále, a to na obslužném pultíku, registrační formulář čtenáře se jménem A [redacted] V [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], s uvedením e-mailové adresy,

čtenářský průkaz č. 607 se jménem A. V. s datem 25. 5. (vyplnění průkazu zůstalo zjevně nedokončeno). V prostorách knihovny na monitoru počítače, na kterém byl zapnutý internet, resp. e-mailová pošta, se nacházela e-mailová adresa .

Obsah důkazů popsaných v předchozím odstavci tak plně podporuje svědectví klíčové svědkyně B. [REDACTED] S. [REDACTED] ohledně situace krátce před činem (že posuzovaný byl v knihovně nejprve jako uživatel internetu, poté s ním prováděli jeho registraci jako čtenáře) i ve vztahu k otázce, jak posuzovaný následně útočil na poškozenou (že ji bodal do zad), navíc potvrzuje i okolnost, že útočníkem byl skutečně posuzovaný.

Jak bylo v odůvodnění již zmíněno, posuzovaný krátce po činu vydal policejnímu orgánu mimo jiné své kalhoty, bundu a boty. Ty byly následně podrobeny odbornému zkoumání v oboru kriminalistika, odvětví biologie a genetika. Podle odborného vyjádření z prvně uvedeného odvětví (č. l. 326-331) na všech těchto věcech se nacházela lidská krev se skupinovou vlastností „0“ (tuto krevní skupinu má právě poškozená, jak plyne ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, o němž bude ještě zmínka, sám posuzovaný má krevní skupinu „A“). Posudek znaleckého pracoviště z oboru kriminalistika, odvětví genetika (č. l. 345-348), pak prokázal ve stěrech z krevních skvrn na všech uvedených oděvních součástech DNA profil poškozené H. B. Právě uvedená zjištění tak dokládají, že posuzovaný musel být ve fyzickém kontaktu s poškozenou v době, kdy masivně krvácela.

Z výpovědi svědka P. B. (č. l. 215-220), jenž s posuzovaným zhruba od července 2014 sdílel pokoj na ubytovně v Horní Bříze, především vyplynulo, že dne 25. 5. 2015 dopoledne (tedy krátce před činem) posuzovanému na jeho žádost půjčil velký nůž, podle svědka tento nůž měl na sobě nápis a jeho rukojeť byla dřevěná černé barvy (právě takový nůž byl pak nalezen zabodnutý v těle poškozené, jak je zřejmé z již zmíněného protokolu o ohledání místa činu s fotodokumentací). Svědek se dále vyjadřoval k osobě posuzovaného a jeho chování. V tomto směru konstatoval, že s posuzovaným vycházel dobře, nikdy spolu neměli žádné konflikty. O posuzovaném svědek věděl, že byl propuštěn z psychiatrické léčebny, byl poněkud roztěkaný a bral nějaké léky, o kterých říkal, že jsou na uklidnění. Posuzovaný pak na nějakou dobu odešel bydlet do Plzně, na ubytovnu se vrátil v březnu 2015, tehdy svědkovi sděloval, že ho někdo pronásleduje a odposlouchává. Posuzovaný se svědkovi se nezdál, musel mu připomínat, aby bral prášky, dokonce mu je připravoval a dával, protože sám od sebe by je neužíval, říkal, že je nepotřebuje, že je mu dobře. Podle svědka se choval stále slušně, nebyl agresivní, stávalo se ale, že něco dělal a najednou zkameněl, někdy si mumlal, jakoby si s někým povídal. Dne 18. 5. 2015 pro posuzovaného přijel otec, posuzovaný měl sbalené věci a uváděl, že ho táta odveze do léčebny, ale ten samý den jej otec přivezl zpátky, posuzovaný říkal, že byl u psychiatra, který mu oznámil, že se má léčit jako dosud, že je v pořádku a že není třeba, aby jel do léčebny. Dne 25. 5. 2015 ráno posuzovaný venku kouřil, byl takový neklidný, trochu se kymácel a usmíval se. Když se jej svědek dotázal na otce, byl sprostý, o otci mluvil jako o kryptovi, který by ho nejraději zavřel do léčebny.

Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství (č. l. 365-403), jehož zpracovatelé provedli i prohlídku a pitvu zemřelé poškozené H. B., vzal soud za prokázané, že poškozená utrpěla celkem devět bodných ran, z toho šest ran na zadní straně trupu v oblasti horní poloviny zad, které pronikly do dutin pohrudničních a mezihrudí (v jedné z těchto ran zůstal zanořen hrotnatý kuchyňský nůž), dvě rány v oblasti paží a jednu ránu na přední straně trupu v oblasti pravé podklíčkové krajiny, které pronikla do pravé

dutiny pohrudniční. V průběhu bodných ran došlo k mnohočetnému bodnému a bodnořeznému poranění životně důležitých orgánů (srdce, srdečnice, plic, jater a bránice). Bezprostřední příčinou smrti poškozené bylo vykrvácení. Útok proti jejímu tělu byl podle znalců veden bodnořezným nástrojem proti přední a zadní straně trupu silou značné intenzity. Ze soudně-lékařského hlediska lze z lokalizace a charakteru zjištěných ran dovodit, že poškozená byla nejprve napadena zepředu, útoku se aktivně bránila horními končetinami, o čemž svědčí prubody paží a řezné rány na předloktí i rukou, po pádu jejího těla na zem byl útok veden do oblasti zad. Makroskopickým ani mikroskopickým vyšetřením nebyly u poškozené zjištěny žádné chorobné orgánové strukturální změny, které by se na její smrti mohly spolupodílet, její smrt jednoznačně nastala v příčinné souvislosti s jejím poraněním bodnořezným nástrojem – kuchyňským nožem – při útoku vedeném druhou osobou předmětného dne.

Zbývá zmínit svědecké výpovědi S. V. (č. l. 245-250) a V. A. staršího (č. l. 209-214), kteří se vyjadřovali zejména k okolnostem předcházejícím činu. Prvně jmenovaná je redaktorkou televize Nova. Vypověděla, že zhruba tři měsíce před předmětným činem jí volal muž, který se představil jako A., s tím, že je na něj vykonstruován psychiatrický projekt, že je neprávem obviněn primárkou z Dobřan, že jí vyhrožoval smrtí, že je na něj vypracován nepravdivý posudek a že by potřeboval pomoc. Vedení televize jí sdělilo, aby se s tím člověkem nescházela, že to není vhodné a že mají obavu o její bezpečnost. Panu A. proto už nevolala, on ji ale několikrát kontaktoval na služební e-mail, kde jí podrobně psal o hospitalizaci v Dobřanech, o tom, že byl jednou soudně trestán a že je na něj vykonstruovaný psychiatrický projekt. Po svědkyni požadoval, aby mu sdělila, zda se bude věcí zabývat. Její šéf jí sdělil, aby tomu člověku neodpovídala. Pan A. se odmlčel a asi 3 dny před událostí jí napsal další e-mail, ve kterém podával stejné informace o psychiatrickém projektu, že má v sobě zabudované monitorovací a odposlouchávací zařízení, že ho odřízli od celé rodiny, změnili mu identitu, že se léčí na psychiatrii v Praze. Chtěl po ní vyjádření, zda o tom natočí reportáž, ona na jeho e-mail opět nereagovala. Dne 25. 5. 2015 v 13.10 hodin jí zazvonil telefon, bylo voláno z pevné linky a volající byla žena, která plakala a říkala, že je v knihovně v Horní Bříze, že tam je nějaký muž, který jí drží u krku nůž a že chce se svědkyní hovořit a že pokud svědkyně nepřijede, tak ji zabije. Ženu se snažila uklidnit a slíbila, že na místo okamžitě vyrazí, žena jí ještě stačila říct adresu knihovny. V telefonu svědkyně slyšela mluvit muže, který hovořil něco o policistech, přesně mu nerozuměla, protože nemluvil přímo do telefonu. Snažila se hovor prodlužovat, poté už slyšela jenom ženský křik a pak ticho, šum, někdo telefon položil. V průběhu hovoru byla v autě v Plzni u Prazdroje a s kolegou okamžitě jeli do Horní Břízy. Hned po ukončení hovoru s tou ženou volala tiskové mluvčí policie v Plzni, které vše sdělila. Po cestě do Horní Břízy zkoušela volat na pevnou linku, ze které byl původní hovor, ale bez úspěchu. Po příjezdu do Horní Břízy již všude stáli záchranáři, sanitky a policejní auta. Ptala se záchranářů, kde je ta paní a oni jí řekli, že je už bohužel po smrti. Zhroutila se, následně se dozvěděla, že vrahem by měl být nějaký pan A., načež si uvědomila, že toto jméno zná a že se jedná o člověka, který ji dříve několikrát kontaktoval. E-mailovou komunikaci s panem A. vydala policii (ta je založena na č. l. 101-105 spisu). Nedokáže vysvětlit, proč pan A. kontaktoval právě ji. Při telefonátech na svědkyni působil zprvu velmi inteligentně, normálně a dost otevřeně. Když jí následně posílal e-maily o tom, že je monitorován a odposloucháván a že byl hospitalizován v Dobřanech, usoudila, že se asi nejedná o zcela zdravého člověka.

Svědék V. A. starší, otec posuzovaného, vypověděl, že posuzovaný se změnil někdy v roce 2007 či 2008 poté, co se s ním rozešla jeho dívka. Předtím u něho žádné psychické problémy nepozoroval. Posuzovaný vystřídal spoustu zaměstnání, čímž se začaly

kumulovat problémy, protože neměl peníze a nadělal dluhy. Snažili se mu pomoci, a to i finančně, ale on čím dál víc zanevřel na svět, měl pocit, že se svět a život proti němu spikly. Od roku 2011 začal mít takové řeči, jako že jej někdo sleduje, protože je mediálně známou osobností, že o něm mluví v rádiu. Také začal psát různá trestní oznámení, a to i na svědka. Stav posuzovaného se zhoršoval, třeba hodinu mluvil normálně a najednou jako přehodil a začal hovořit o svých představách a o sledování, pak byl najednou zase normální. Říkal, že nemůže vydržet v bytě, že na něj houkají sanitky pod oknem, nosil černé brýle a zatahoval rolety. Uváděl také, že ho někdo sleduje pomocí satelitů, letadel, že o něm a o rodině běží zprávy v televizi a v rádiu. Dokonce zaplatil nějaké firmě pět tisíc Kč, aby mu prohlídla byt za účelem nalezení odposlouchávacího a sledovacího zařízení, samozřejmě s negativním výsledkem. Posuzovaný začal chodit na psychiatrii do Fakultní nemocnice Plzeň-Lochotín, svědek má za to, že nedodržoval doporučení lékaře a stanovené dávky léků. Prohlašoval, že nejlepší lékař je on sám a že mu konečně dali ty léky, co potřebuje, že si je sám naordinoval. To tvrdil jednou na vycházce v Psychiatrické nemocnici v Dobřanech, kde byl několikrát hospitalizován. V poslední době byl jeho stav horší, převládala období, kdy mluvil z cesty. Když se v roce 2014 posuzovaný vrátil z léčebny v Bílé Vodě, jeho stav se zlepšil, našli mu bydlení na ubytovně v Horní Bříze, jezdili za ním, v té době ani moc nemluvil o sledování, našel si práci. Pak v prosinci 2014 se něco přihodilo a začalo to znovu. K Novému roku napsal SMS, byl to absolutní nesmysl a pak byl zase v Psychiatrické nemocnici Dobřany kvůli problému s MUDr. V██████████. Když se svědek posuzovaného na tuto událost ptal, sdělil mu, že ona ho neumí léčit, že pouze chtěl, aby ho pustila k jinému doktorovi. Když pak za posuzovaným jezdil do Dobřan, mluvil zase ty svoje nesmysly o sledování a ukazoval, že psal dopis prezidentovi, aby ho pustili. Po jeho propuštění z léčebny byl za posuzovaným v Horní Bříze dne 8. 5. 2015, tehdy svědkovi sděloval, že z nemocenské platí svoje projekty, že si dává život do pořádku a že si o tom píše záznamy. Následně posuzovaný svědkovi zaslal SMS zprávu z Prahy, že chce poslat peníze, poté uváděl, že v Praze v Motole zaplatil psychiatrovi, že těm doktorům věří, že první část svého projektu dokončil a nyní že začíná druhý projekt se svojí novou rodinou. Tvrdil, že bude mít novou rodinu, ženu a děti. Dne 17. 5. 2015 mu posuzovaný poslal několik SMS zpráv, že potřebuje odvézt do Dobřan, že už neví, jak dál. Domluvili se, že si sbalí věci a že ho 18. 5. 2015 odveze na psychiatrii na Lochotín, aby měl doporučení k přijetí do Psychiatrické nemocnice Dobřany. Dne 18. 5. 2015 tedy jeli do Fakultní nemocnice Plzeň-Lochotín, svědek na posuzovaného čekal v autě. Po návratu byl posuzovaný zklamaný a řekl, že doporučení nemá, že mu doktor řekl, že má problémy řešit se svým ambulantním psychiatrem. Vrátili se do Horní Břízy, posuzovaný říkal, že zajde za nějakým doktorem a že pak dá vědět, zda dostal doporučení, dohodli se, že pokud ano, že ho svědek do Dobřan odveze. Dne 25. 5. 2015 posuzovaný svědkovi volal kolem 11.00 hodin a křičel, že ho podvedl, že mu nedodal dopis, že se chtěl odvolat. Jednalo se o dopis od soudu, že bylo zastaveno řízení o nedobrovolném pobytu v Psychiatrické nemocnici Dobřany. Podle svědka to působilo dojem, že posuzovaný se do Dobřan chtěl vrátit a nesouhlasil, že řízení bylo zastaveno. Pak se svědek z internetu dozvěděl, co se stalo v Horní Bříze.

Na základě všech výše rozebraných důkazů, které vzájemně korespondují a na sebe navazují, není sebemenších pochyb, že posuzovaný V██████████ A██████ dne 25. 5. 2015 krátce po 13.00 hodině v prostoru Městské knihovny v Horní Bříze, tř. 1. máje 633, okr. Plzeň-sever, se záměrem ji usmrtit devětkrát bodl silou značné intenzity poškozenou H██████ B██████████ nožem s čepelí dlouhou 21 cm do přední i zadní strany hrudníku a horních končetin, z čehož sedm bodnutí směřovalo do hrudníku, čímž jí způsobil mimo jiné sedm hlubokých bodných ran hrudníku, které pronikly do dutin pohrudničních a mezihrudí a zasáhly životně důležité orgány, přičemž poškozená v důsledku vykrvácení z poraněných životně důležitých orgánů na

místě zemřela. Záměr posuzovaného způsobit uvedený následek soud vyvozuje z povahy a charakteru útoku vedeného proti tělu poškozené (použití nože s dlouhou čepelí, vícečetné bodání silou značné intenzity do těch částí těla, kde se nacházejí životně důležité orgány).

Právě uvedené jednání posuzovaného vykazuje po objektivní i subjektivní stránce znaky skutkové podstaty trestného činu (respektive činu jinak trestného, neboť posuzovaný za jeho spáchání není trestně odpovědný pro nepřičetnost, jak bude ještě níže uvedeno) vraždy podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku. Toho se dopustí ten, kdo jiného úmyslně usmrtí. V posuzované věci posuzovaný opakovaným bodáním kuchyňským nožem do těla poškozené zapříčinil její smrt. Takové jeho počínání bylo zahrnuto úmyslem přímým (§ 15 písm. a) trestního zákoníku), neboť věděl, že může způsobit smrt poškozené, a takový trestněprávně relevantní následek způsobit chtěl. Z pohledu ustanovení § 140 odst. 1 trestního zákoníku tedy posuzovaný úmyslně usmrtil jiného.

Ve vztahu k druhému ze skutků, pro něž byl trestně stíhán, posuzovaný v procesním postavení obviněného vypověděl, že se necítí zdrav, je neustále pod vlivem třetí osoby, která mu způsobuje psychotické onemocnění, na základě kterých užívá silné dávky antipsychotik. Dne 6. 1. 2015 navštívil ordinaci paní MUDr. V. [REDAKCE] kolem 10.00 hodiny, jednalo se o pravidelnou kontrolu za účelem předepsání medikace. Paní doktorku chtěl seznámit se svým psychickým stavem, který si pravidelně zapisoval. Poznámky si přinesl do ordinace a začal z nich paní doktorce předčítat. V žádném případě jí nevyhrožoval smrtí, jen jí seznamoval se svým zdravotním stavem, co se mu honí v hlavě, a předčítal jí z poznámek, které byly morbidní. V poznámkách bylo, že se mu honí hlavou, že někoho zabije, ale zároveň tam bylo i to, že musí paní doktorku požádat o pomoc a se vším ji seznámit. Podle jeho názoru si vše paní doktorka špatně vysvětlila, a pokud si to vztáhla na sebe, pak je mu to líto, ale jí se to netýkalo. Daného dne s paní doktorkou v ordinaci spolupracoval, nechal si odebrat moč, paní doktorka mu nabídla observaci v Psychiatrické nemocnici Dobřany, což ze svých zkušeností z minulosti odmítl, protože právě tam bylo třetí osobě umožňováno působit na jeho psychický stav a způsobovat mu psychotické onemocnění. Měl obavy, že se to bude opakovat, což se také v lednu a únoru 2015 stalo. Poznámky si psal, protože mu to řekla L. [REDAKCE], aby se v životě neztrácel a nebyl uvedený do stavu, do kterého ho chtěla dostat třetí osoba. Tu třetí osobu nezná, podle něho se jedná o více osob a působí na něj intrapsychickou komunikací, která je díky jejímu působení pomocí akustických signálů v jeho okolí často disfunkční. Je odposloucháván, což mu způsobuje nepříjemné psychotické stavy, třeba kdyby chtěl někomu něco říct, tak je jako v bublině, která je neproniknutelná zevnitř nebo se mu v mozku roztočí jakoby osudí, které nejde zastavit. To mu pak brání v komunikaci s okolím. Léky bere proto, že mu pomáhají rušit působení třetí osoby na jeho psychický stav.

Důkazem, který posuzovaného usvědčuje z daného skutku, je svědecká výpověď MUDr. G. [REDAKCE] V. [REDAKCE] (č. l. 251-258). Z ní vyplývá, že posuzovaný byl jejím pacientem a docházel k ní s psychickými problémy do ambulance, která je detašovaným pracovištěm Psychiatrické nemocnice Dobřany. Dne 6. 1. 2015 se do její ambulance dostavil na pravidelné plánované kontrolní vyšetření. Měl s sebou spoustu papírů, se kterými po vstupu do ordinace mával a sděloval, že má strašně moc myšlenek v hlavě, že ho to obtěžuje a že si to zapisuje. Působil na ni rozrušeným dojmem, v průběhu rozhovoru se rozčilil a říkal, že ho sledují nějakí lidé a chtějí z něj udělat celebritu. Na otázku, kdo ho sleduje, neodpověděl, a nadále uváděl, že už ho to štvě, že mu to vadí, že ho odposlouchávají a sledují. Říkal, že jestli to sledování nepřestane, že asi někoho zabije a že je mu jedno, že za to půjde sedět. Po svědkyni žádal a několikrát opakoval, aby mu konečně řekla pravdu a ukončila to lhaní. Svědkyně mu sdělila, že je duševně nemocný, na což reagoval tvrzením, že to, co prožívá, je realita a nikoli nemoc

a že si nebudou navzájem lhát, a opět žádal, aby mu řekla pravdu. Svědkyně chtěla posuzovanému upravit medikaci a nabízela mu i hospitalizaci, ale on vše odmítl. Snažil se stále zdůrazňovat, že někoho zabije, řekl to dvakrát, aby ho brala vážně. Svědkyně měla skutečně strach, že jí něco udělá, z jeho vyjadřování a chování vyplývalo, že to myslí vážně. Cítila se ohrožena s ohledem na to, jakým způsobem s ní mluvil, byl na ni naštvaný, rozčilený a útočný. Přímo jí konkrétně zabitím nevyhrožoval, ale z jeho vyjadřování o zabití a z jeho chování se cítila ohrožena, výhrůžky vztáhla i na sebe. Měla strach, že by výhrůžky mohl realizovat, měla skutečnou obavu, že by mohl kohokoliv zabít. Posuzovaný byl podle svědkyně hodně rozrušený a podle výsledků jejího vyšetření navíc paranoidní, takoví pacienti bývají nebezpeční. Při vyšetření ho stále sledovala, zda nevytáhne něco, čím by ji napadl. Užití drog negoval, s odběrem moči na toxikologické vyšetření souhlasil a žádal lékařskou zprávu pro praktického lékaře kvůli pracovní neschopnosti. Posuzovaného požádala, aby počkal v čekárně, na což odvětil, že tam čekat nebude, že má strach, aby ho nenechala odvézt do Dobřan, a že se pro zprávu vrátí za půl hodiny. Svědkyně se obávala, zda nemá nějakou zbraň. Snažila se zachovat chladnou hlavu, mluvila na něho klidně a snažila se s ním domluvit, takže při odchodu z ordinace byl už o něco klidnější. Ke konci vyšetření jí znovu zdůraznil, že někoho zabije. Jakmile z ordinace odešel, z obavy, že by mohl někoho napadnout, svědkyně vyzvala pacienty v čekárně, aby odešli domů, a přivolala policii, neboť chtěla posuzovaného poslat k dalšímu hloubkovému vyšetření do Psychiatrické nemocnice Dobřany. Policisté čekali u ní v ordinaci, až se posuzovaný vrátí pro zprávu, ale on již nepřišel. Policisté proto odešli, svědkyně poté podala trestní oznámení. O sledování a odposlouchávání hovořil posuzovaný již při dřívějších vyšetřeních u ní v ambulanci, ale nikdy nebyl rozčilený a nechoval se tak, že by vyhrožoval zabitím.

Ve shodě se státním zástupcem je soud toho názoru, že počínání posuzovaného uskutečněné dne 6. 1. 2015, jež ve své výpovědi popsala svědkyně MUDr. G. [REDAKCE] V. [REDAKCE] (již není důvod nevěřit), vykazuje znaky skutkové podstaty trestného činu (respektive opět činu jinak trestného, neboť posuzovaný za jeho spáchání není trestně odpovědný pro nepřičetnost) nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1, odst. 2 písm. e) trestního zákoníku. Je totiž zřejmé, že posuzovaný výhrůžky smrtí nevztahoval sice konkrétně přímo vůči jmenované svědkyni, tvrdil nicméně, že může usmrtit kohokoliv, přičemž výhrůžky vznášel při rozhovoru se svědkyní, a to v místnosti, v níž kromě nich nikdo další nebyl. Za této situace se tudíž logicky mohla cítit (a také se cítila) jeho výhrůžkami ohrožena právě svědkyně. Ta je lékařkou, tedy zdravotním pracovníkem, k činu došlo v souvislosti s lékařskou péčí svědkyně o posuzovaného. Lze proto shrnout, že posuzovaný jinému vyhrožoval usmrcením takovým způsobem, že to mohlo vzbudit důvodnou obavu, a takový čin spáchal na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického povolání směřujícího k ochraně zdraví.

Tolik tedy k té zákonné podmínce pro uložení zabezpečovací detence, jež záleží ve spáchání činu jinak trestného, který by naplňoval znaky zločinu (konkrétně znaky zvlášť závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku). Nyní soud vysvětlí svůj závěr, že posuzovaný byl v době páchaní obou skutků, pro něž byl původně trestně stíhán (tedy mimo jiné skutku jinak naplňujícího znaky zločinu), nepřičetný ve smyslu § 26 trestního zákoníku, tedy že v uvedené době trpěl takovou duševní poruchou, pro kterou nemohl rozpoznat protiprávnost uvedených skutků ani ovládat své jednání.

Již v přípravném řízení (v době, kdy proti posuzovanému bylo vedeno trestní stíhání pro předmětné skutky) byl na obžalovaného zpracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie. Znalci MUDr. Ladislav Procházka

(psychiatr) a PhDr. Petr Goldmann (klinický psycholog), kteří jsou jeho autory, provedli vyšetření duševního stavu posuzovaného (tehdy se nacházejícího ve vazbě) a na základě jeho výsledků, zdravotnické dokumentace posuzovaného a poskytnutého spisového materiálu učinili následující závěry obsažené v písemně zpracovaném posudku (č. l. 443-485).

Podle psychiatrické části posudku posuzovaný trpí a i v době páchaní předmětných skutků trpěl duševní poruchou chorobného charakteru s názvem paranoidní schizofrenie, uvedených skutků se dopustil z chorobné motivace. Tato duševní porucha chorobného charakteru, tedy paranoidní schizofrenie, je chronická (trvalá). Dále posuzovaný je a v rozhodné době byl postižen trvalou a léčebně neovlivnitelnou vadou osobnosti, která se nazývá smíšená porucha osobnosti a která se projevuje nepříznivými povahovými vlastnostmi (zvláště sebestředností, nestálostí, nezdrženlivostí, sklonem k manipulativnímu jednání, velmi pravděpodobně i anetičností – bezcitností), tato smíšená porucha osobnosti neměla forenzně významný vliv na jednání posuzovaného v předmětné době. Duševní porucha chorobného charakteru, tedy paranoidní schizofrenie, se u posuzovaného rozvíjela plíživě, pravděpodobně již od roku 2012. Také lékaři Psychiatrické nemocnice Dobřany, v níž byl mimo jiné opakovaně hospitalizován, v minulosti vyslovili podezření na schizofrenní poruchu. Vzhledem k tomu, že se duševní stav posuzovaného po přijetí na psychiatrii vždy rychle stabilizoval, se však lékaři opakovaně vždy přikláněli k diagnóze poruchy osobnosti než k diagnóze schizofrenie, mimo jiné i proto, že kognitivní funkce v přechodných obdobích mezi psychotickými stavy byly velmi dobře zachovány. Také proto opakovaná psychologická vyšetření u posuzovaného nesvědčila pro schizofrenii. Duševní stav posuzovaného byl kolísavý. Vývoj duševní poruchy až do současné doby však prokázal, bez ohledu na výsledky psychologických vyšetření, že základní psychiatrickou diagnózou je chronická paranoidní schizofrenie, jakkoliv je její průběh a klinický obraz atypický. K výraznému zhoršení psychického stavu posuzovaného došlo koncem roku 2014. Nyní zpětně je zjevné, že již od konce roku 2014 byl psychotický (tedy že trpěl bludy a halucinacemi), své potíže se však snažil zastírat (disimulovat). Disimulace, atypicky velmi dobře zachované kognitivní funkce a skutečnost, že klinický obraz duševní poruchy posuzovaného byl modifikován jeho nepříznivými povahovými vlastnostmi v rámci jeho smíšené poruchy osobnosti, způsobily, že diagnóza schizofrenie nebyla dříve u posuzovaného jednoznačně stanovena. Stalo se tak přesto, že byl opakovaně pečlivě psychiatricky a psychologicky vyšetřen a že byl sledován i v rámci ambulantní psychiatrické léčby. Bludy a halucinace posuzovaného, tzn. jeho psychotický stav, se naplno projeví až v souvislosti se skutkem spáchaným dne 25. 5. 2015. Chronická paranoidní schizofrenie se u něj projevuje zvýrazněnou introverzí a postupujícím oslabením sociálních kontaktů, uzavíráním se do vnitřního bizarně interpretovaného světa, snížením dynamogenie (povšechných volných schopností), emoční ambivalencí, nepřiměřeným emočním prožíváním, intrapsychickými halucinacemi, primární vztahovačností a pocitu ovlivnění, posuzovaný je psychotický, trpí paranoidními bludy a halucinacemi, nemá náhled na chorobnost svého stavu a tento duševní stav má vliv na jeho jednání.

V době, kdy se měl posuzovaný dopustit jednání kvalifikovaného jako trestný čin vraždy, byly v důsledku psychotického stavu v rámci paranoidní schizofrenie jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti vymizelé. Posuzovaný nebyl schopen na chorobnost svého stavu nahlédnout, nebyl schopen své chorobou podmíněné jednání ovlivnit. Předmětného jednání se dopustil proto, aby zastavil „projekt“ (tj. působení na svoji osobu), přičemž tento „projekt“ byl chorobně zcestnou nereálnou myšlenkou v rámci jeho duševní poruchy chorobného charakteru. Poškozená se stala náhodnou tragickou obětí jeho chorobného myšlení a jednání. Skutečnost, že si vzal nůž s sebou z ubytovny, rozhodně není

podle znalce dokladem jakéhosi plánovaného jednání. Svědčí „pouze“ pro to, že psychotický stav posuzovaného v této době nabyl na intenzitě a posuzovaný se snažil najít řešení svých chorobně zcestných představ, pocitů a prožitků. V okamžiku, kdy odcházel z ubytovny s nožem, ještě ani neměl konkrétní představu, co udělá, eventuálně, kdo se stane jeho obětí. Pokud posuzovaný v současné době uvádí, že si na předmětnou dobu nepamatuje, považuje to znalec již za jeho účelové jednání v rámci poruchy osobnosti. Zjištěný chorobný stav v předmětné době nevede k takovým poruchám (výpadkům) paměti. Aktuální účelovost a manipulativnost jednání posuzovaného (která byla v minulosti ve zdravotnické dokumentaci opakovaně zmíněna) se projevuje také v tom, že se zjevně snaží vyvinut a dosáhnout pro sebe optimálního řešení při posuzování jeho společensky tak závažného jednání (například při vyšetření uváděl, že neví, zda má jít do vězení nebo se psychiatricky léčit, neví, co je pro něj výhodnější). Nicméně toto aktuální účelové a manipulativní jednání nic nemění na skutečnosti, že v předmětné době byl v psychotickém stavu, nemohl rozvoji psychotického stavu zabránit a v důsledku psychotického stavu byly jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti vymizelé. V podobném psychotickém stavu byl i v době, kdy se měl dopustit jednání kvalifikovaného jako trestný čin nebezpečného vyhrožování, i v tomto případě byly jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti v důsledku psychotického stavu v rámci paranoidní schizofrenie vymizelé.

Z psychiatrického hlediska je pobyt posuzovaného na svobodě nebezpečný pro společnost. Znalec proto navrhuje uložení zabezpečovací psychiatrické detence. Vzhledem k atypickému průběhu duševní poruchy chorobného charakteru (zvláště vzhledem k jejímu kolísavému a nepředvídatelnému průběhu) považuje znalec v současné době pouhé uložení ochranného psychiatrického ústavního léčení za nedostačující pro ochranu společnosti. Posuzovaný vedle duševní poruchy chorobného charakteru (paranoidní schizofrenie) je navíc postižen i vadou osobnosti (specifickou poruchou osobnosti). Tato kombinace poruch je z hlediska potenciální společenské nebezpečnosti nepříznivá a může narušovat i jeho bazální spolupráci.

Podle psychologické části posudku je původně průměrný intelekt posuzovaného nyní snížen do pásma podprůměru, a to patrně v souvislosti se zjištěnou duševní poruchou chorobného charakteru. V jeho osobnosti jsou rysy emoční lability, manipulativity, extrovertního povrchního šarmu a disociální tendence k překračování hranic a pravidel, jedná se o smíšenou poruchu osobnosti. Posuzovaný není osobou primárně agresivní, delší dobu byl vlivem své duševní poruchy přesvědčen, že se mu děje příkoří, a vůči prožívanému příkoří a vnímanému ohrožení zareagoval chorobně agresivně. Schopnost pamatovat si a reprodukovat prožitý děj je omezena potlačením této vzpomínky v rámci obranných mechanismů osobnosti.

Výše popsané závěry zachycené v písemně zpracovaném posudku znalci přednesli i při konaném veřejném zasedání (konaném před vyhlášením v pořadí prvního meritorního rozhodnutí), některé z nich v rámci kladených dotazů ještě blíže rozvedli (č. l. 809-817). Takto konstatovali, že do doby vražedného útoku byl posuzovaný sedmkrát hospitalizován v Psychiatrické nemocnici Dobruška, k jeho hospitalizaci došlo také v Psychiatrické nemocnici Bílá voda, léčil se i ambulantně. V případech hospitalizací docházelo k rozvahám o možné diagnóze či diagnózách, přičemž byla opakovaně zmíněna schizofrenní porucha. Při léčení pak bylo postupováno tak, jako by měl diagnózu paranoidní schizofrenie. Jelikož vždy, když došlo ke stabilizaci posuzovaného, měl překvapivě dobře zachovány kognitivní funkce (jako schopnost úsudku, schopnost učení, pozornost, paměť), což u schizofrenie není obvyklé, nikdy nakonec nedošlo ke stanovení diagnózy paranoidní schizofrenie. Atypičnost této duševní choroby v případě posuzovaného spočívá podle znalců právě v dobře zachovalých

kognitivních schopnostech. Znalci také poznamenali, že s plynutím času a s tím spojeným větším množstvím informací je snazší diagnózu paranoidní schizofrenie stanovit. Ve vztahu k závěru, že není postačující pouze ochranné léčení, znalci doplnili, že v souvislosti s nepříznivou kombinací vážné duševní poruchy chorobného stavu a smíšené poruchy osobnosti a s tím spojené nebezpečnosti posuzovaného je třeba, aby posuzovaný získal na svůj stav dostatečný náhled a byl v tomto směru dostatečně stabilizován. To znamená, že pokud se z jakéhokoli důvodu ocitne na přechodnou dobu na svobodě (z důvodu útěku, povolené vycházky), pak při takovém pobytu na svobodě nebude pro své okolí bezprostředně a akutně nebezpečný. Takového náhledu a stabilizace dosud nebylo dosaženo, dokladem čehož jsou jeho opakované hospitalizace a opakovaná ambulantní léčení.

Soud v rámci veřejného zasedání znalce detailně seznámil se stanoviskem předloženým obhajobou (ta je předložila krátce před uvedeným zasedáním, a to zjevně ve spojitosti se snahou posuzovaného v rámci nyní vedeného řízení zpochybnit, že trpí paranoidní schizofrenií), v němž se několik lékařů a psychologů Psychiatrické nemocnice Dobřany vyjadřuje ke zpracovanému znaleckému posudku i ke stavu posuzovaného (č. l. 779). Konstatují, že podle jejich zjištění posuzovaný trpí kombinací několika poruch, a to smíšenou poruchou osobnosti s převažujícími rysy disociálními a narcistickými, záměrnou produkcí nebo předstíráním symptomů (předstíraná porucha), škodlivým užíváním návykových látek, reziduální psychotickou poruchou a psychotickou poruchou vyvolanou psychoaktivními látkami, a na těchto diagnózách i nadále trvají. Zdůrazňují současně, že dosud posuzovaný absolvoval v jejich nemocnici devět hospitalizací, za tu dobu jej vyšetřilo více než 40 lékařů a 7 psychologů. Jimi bylo ještě diferenciatně diagnosticky uvažováno o akutní a přechodné psychotické poruše, nikdy však o paranoidní schizofrenii, a to ani o formě s atypickým průběhem. Kromě toho byl posuzovaný vyšetřen i řadou lékařů z jiných zdravotnických zařízení, a to s podobnými diagnostickými závěry. Autoři stanoviska zastávají názor, že znalecký posudek zpracovaný na základě ambulantního vyšetření, které proběhlo s tříměsíčním odstupem od činu, nevyčerpal veškeré diferenciatně diagnostické možnosti a je otázkou, zda vůbec reflektoval duševní stav posuzovaného v době trestného činu. V současnosti se posuzovaný doptává lékařů na výhody jednotlivých diagnostických variant, kompetentně rozebírá výhodnost a nevýhodnost svých osobních perspektiv, brilantně se orientuje v rozdílech mezi detenčním a trestním řízením. Je také sdílnější ohledně motivace svého jednání, kdy zmiňuje, že k útoku jej údajně vedlo to, že si přál být brán konečně vážně a docílit hospitalizace v Psychiatrické nemocnici Dobřany, která mu byla krátce před spácháním trestného činu v předchozích dvou zdravotnických zařízeních odmítnuta. Autoři poukazují i na okolnost, že posuzovaný v průběhu času pobýval často na příjmových odděleních spolu s vážně nemocnými psychotiky, což poskytuje nemalý prostor k učení a nápodobě, propuštění z hospitalizace se leckdy bránil. Nakonec se popisuje současný psychický stav posuzovaného, v této souvislosti se mimo jiné konstatuje, že je orientován všemi kvalitami, jeho myšlení je koherentní, bez přítomnosti bludů, bez obsedantních myšlenek a fobií. Jeho vnímání není narušeno, úsudek je pragmatický, egocentricky kalkulující a hledající nejvýhodnější osobní profit, afektivita je dlouhodobě stabilizovaná, intelekt v normě, pozornost přiměřeně koncentrovaná.

Znalci návazně prohlásili, že i přes obsah právě citovaného stanoviska setrvávají na svých stávajících závěrech, současně konstatovali, že ani další vyšetření posuzovaného z jejich strany by jejich závěry nijak ovlivnit nemohlo. Poukázali na okolnost, že stanovisko lékařů Psychiatrické nemocnice Dobřany opomíjí psychiatrické symptomy posuzovaného popisované ve znaleckém posudku, že posuzovanému byly při minulých hospitalizacích podávány léky na paranoidní schizofrenii a že byla zvažována právě tato diagnóza. Zdůraznili

také, že stanovisko nepodává jakýkoliv srozumitelný psychologický motiv jednání posuzovaného, pro něž byl ve věci stíhán, podle znalců lze toto jednání z psychiatricko-psychologického hlediska vysvětlit pouze tak, že bylo motivováno chorobně, tedy že vyplývalo z duševní choroby. Připomněli, že posuzovaný trpí nejen paranoidní schizofrenií, ale také poruchou osobnosti, přičemž je třeba důsledně rozlišit, jaké jeho projevy jsou důsledkem duševní choroby, čili paranoidní schizofrenie, a jaké důsledkem narušené osobnosti, v této souvislosti opět popsali situaci, kdy posuzovaný při vyšetření produkoval zjevně chorobné příznaky, jeho projevy byly zcela absurdní a odtržené od reality, což vše bylo projevem jeho duševní choroby, ovšem krátce na to při řešení otázky hrozících trestněprávních sankcí se u něj projevil manipulativní tendence jako důsledek poruchy osobnosti, kdy zvažoval, zda je pro něj výhodnější trest či ochranné opatření. Znalci také poznamenali, že i zpráva lékaře Psychiatrické nemocnice v Dobřanech z doby několik hodin po činu (ze dne 25. 5. 2015) jasně hovoří o psychotickém stavu a zvažuje paranoidní schizofrenii. Také způsob, jakým svědkyně MUDr. G. V. reagovala v souvislosti s předchozím skutkem (ze dne 6. 1. 2015), podle znalců svědčí pro závěr, že u posuzovaného vnímala nebezpečí pro jeho okolí vyvěrající z jeho psychotického onemocnění (psychotický znamená stav, kdy je člověk postižen chorobně zcestným myšlením až bludy a halucinacemi). Znalci také poukazovali na skutečnost, že i někteří svědci popisovali u posuzovaného takové projevy, které svědčily pro jeho duševní chorobu, a že posuzovaný si vedl deník, z jehož obsahu je patrné prohlubování jeho bludné produkce již v době přelomu let 2014 až 2015, přičemž podle znalců je stěží představitelné, že ze strany posuzovaného bylo vedení tohoto deníku jen účelové.

Soud již v původním řízení (před vydáním prvního usnesení o uložení zabezpečovací detence) pokládal závěry znalců obsažené v jejich písemně zpracovaném posudku za logické, přesvědčivé a náležitě zdůvodněné, současně zaujal názor, že znalci tyto závěry dokázali následně náležitě obhájit i při veřejném zasedání a zde také adekvátně reagovat na výše popsané stanovisko Psychiatrické nemocnice v Dobřanech. Tento svůj závěr opřel zejména o následující argumenty.

Lze přisvědčit znalcům, že v lékařské dokumentaci posuzovaného (jak je reprodukována v posudku) se objevují údaje nasvědčující tomu, že u posuzovaného se lékaři v minulosti zabývali otázkou schizofrenie (odkázat lze například na stranu 19 posudku uprostřed a stranu 23 posudku uprostřed). Za ještě podstatnější soud pokládá, že znalci hodnotili otázku duševního stavu posuzovaného v kontextu jednání, pro něž byl ve věci stíhán, a tato jednání vysvětlují právě jako důsledek jimi zjištěné duševní choroby posuzovaného, tedy paranoidní schizofrenie. Tento závěr soud vnímá jako zcela logický, neboť u posuzovaného nelze dovést jakýkoliv jiný alespoň trochu přijatelný motiv jeho počínání, což platí zejména o vražedném útoku ze dne 25. 5. 2015 (posuzovaný poškozenou blíže neznal, zaútočil na ni náhle bez sebemenší racionální příčiny v době, kdy s ní řešil svou čtenářskou registraci). Navíc je třeba poznamenat, že takové bludné představy a myšlenky, které jsou podle znalců u posuzovaného projevem jeho výše uvedeného duševního onemocnění (že je proti němu vykonstruován jakýsi psychiatrický projekt, v rámci něhož má v těle nainstalováno zařízení a je odposloucháván), posuzovaný prezentoval nejen před znalci, respektive při výslechu v postavení obviněného v trestním řízení, nýbrž dlouhodobě (po řadu měsíců) se o nich zmiňoval již dříve před vícero svědky (V. A. starším, MUDr. G. V., P. B., S. V.), jak je zřejmé z jejich výpovědí. Od věci není také připomenout chování posuzovaného krátce před vražedným útokem dne 25. 5. 2015, jak je popsal svědek P. B. (posuzovaný stál před ubytovnou, byl neklidný, trochu se kymácel a usmíval se), i těsně po něm, jak plyne ze svědectví

J■■■■ P■■■■ (ve tváři měl „nepříčetný výraz, byl evidentně mimo“). Okolnosti zmíněné v předchozích dvou větách tedy dokládají, že znalecký posudek koresponduje se zjištěními plynoucími z řady svědeckých výpovědí.

Podle výše popsaného stanoviska Psychiatrické nemocnice v Dobřanech posuzovaný aktuálně (tedy z pohledu doby vypracování daného stanoviska) tvrdil, že příčinou jeho vražedného útoku na poškozenou byla snaha na sebe upozornit a docílit své hospitalizace v uvedené nemocnici. Takové jeho tvrzení ale podle názoru soudu nemůže obstát. Pomine-li se skutečnost, že hospitalizace posuzovaný mohl jistě dosáhnout i řadou jiných, daleko méně extrémních způsobů, pak je třeba poukázat na skutečnost, že otec posuzovaného se ve své svědecké výpovědi sice zmiňoval o okolnosti, že posuzovaný dne 18. 5. 2015 podle jeho vyjádření ve Fakultní nemocnici Plzeň-Lochotín neobdržel doporučení k hospitalizaci, ovšem podle lékařské zprávy psychiatrické ordinace MUDr. I■■■■ J■■■, která je citována na straně 26 znaleckého posudku, byl posuzovaný u jmenovaného lékaře na kontrole dne 20. 5. 2015 (tedy o dva dny později), přičemž tento lékař mu nabídl hospitalizaci, což ale posuzovaný odmítl. Kromě toho je třeba opět upozornit, že způsob, jakým se posuzovaný projevoval při uvedeném vražedném útoku, zjevně měl souvislost s bludnými myšlenkami a představami, které posuzovaný prezentoval před svým okolím nejpozději od konce roku 2014 (jak lze dovodit zejména ze svědectví V■■■■ A■■■ staršího a MUDr. G■■■■ V■■■■). Pokud by tyto bludné představy a myšlenky pouze předstíral se záměrem docílit své hospitalizace, pak lze předpokládat, že by jistě přivítal první příležitost pro takovou hospitalizaci a rád by se jí podrobil. Tato příležitost se mu naskytla dne 6. 1. 2015 při kontrole u MUDr. G■■■■ V■■■■, od této lékařky ovšem posuzovaný odešel v obavě, že „jej opět nechá odvézt do Dobřan“, tedy hospitalizaci se bránil, k jeho hospitalizaci pak došlo z podnětu jmenované lékařky nedobrovolně.

Konečně je-li ve stanovisku Psychiatrické léčebny v Dobřanech popisován aktuální stav posuzovaného jako zcela bezproblémový, pak tato skutečnost koresponduje se závěrem znalců, že hospitalizace posuzovaného ve zdravotnickém zařízení také v minulosti vedla ke stabilizaci jeho stavu a že u posuzovaného byly velmi dobře zachovány kognitivní funkce (před nynější hospitalizací byl navíc posuzovaný po dobu zhruba půl roku ve vazbě, kde byl nepochybně také pod určitým lékařským dohledem).

Na základě uvedených argumentů soud ve svém předešlém meritorním rozhodnutí pokládal znalecký posudek z oboru z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie (zpracovaný MUDr. Ladislavem Procházkou a PhDr. Petrem Goldmannem), který se vztahuje k osobě posuzovaného a jeho duševnímu stavu, za správný a úplný. Na právě popsaném způsobu hodnocení tohoto znaleckého posudku soud nemá důvod cokoli měnit, neboť správnost daných znaleckých závěrů plně potvrdilo doplněné dokazování v novém řízení (po zrušení předchozího usnesení o uložení zabezpečovací detence a vrácení věci k novému projednání a rozhodnutí).

Jak již bylo v odůvodnění tohoto usnesení zmíněno, soud v souladu s pokynem stížnostního soudu přibral za účelem zpracování revizního ústavního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, Národní ústav duševního zdraví, který působí při Klinice psychiatrie a lékařské psychologie 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a je zapsán pro obor zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, v oddílu II Seznamu znaleckých ústavů vedeném Ministerstvem spravedlnosti ČR podle § 21 odst. 3 zákona č. 36/1967 Sb. (dále jen Národní ústav duševního zdraví či jen znalecký ústav). Ještě před tímto úkonem u znaleckého ústavu ověřil, že zde nejsou

zaměstnání znalci MUDr. Ladislav Procházka, PhDr. Petr Goldmann (kteří na posuzovaného zpracovali přezkoumávaný znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie), MUDr. Ivetta Serbinová (jež vyhotovila psychiatrický znalecký posudek na posuzovaného v rámci civilního detenčního řízení) ani psychiatři a psychologové Psychiatrické nemocnice Dobřany, kteří se v této nemocnici podíleli na péči o posuzovaného (č. l. 900).

Znaleckému ústavu soud uložil, aby po náležitém vyšetření duševního stavu posuzovaného, seznámení se s předloženým spisovým materiálem i veškerou dostupnou zdravotnickou dokumentací posuzovaného v první řadě přezkoumal psychiatrickou i psychologickou část znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, MUDr. Ladislava Procházky a PhDr. Petra Goldmanna (v jeho písemné podobě, doplněné o výsledky jmenovaných znalců při veřejném zasedání) a návazně se vyjádřil ke správnosti jednotlivých závěrů tohoto znaleckého posudku, tedy ke správnosti jeho odpovědí na položené otázky, a to i v kontextu stanoviska lékařů Psychiatrické nemocnice Dobřany k duševnímu stavu posuzovaného na č. l. 779 spisu i vyjádření této nemocnice k medikaci posuzovaného na č. l. 863-864 spisu. Druhým úkolem zadaným znaleckému ústavu bylo vyjádřit se k současnému duševnímu stavu posuzovaného a v této souvislosti zodpovědět, zda a z jakých důvodů je z psychiatrického hlediska pobyt posuzovaného na svobodě nebezpečný i zda a z jakých důvodů navrhuje uložit posuzovanému ochranné opatření v podobě zabezpečovací detence anebo ochranného léčení.

Znalecký ústav zpracoval revizní znalecký posudek primárně písemně, jak předpokládá ustanovení § 110 odst. 2 trestního řádu. V posudku (č. l. 916-957) nejprve provedl podrobný výpis ze spisu (mimo jiné i všech psychiatrických a psychologických znaleckých posudků, které byly v minulosti vyhotoveny na posuzovaného, a oponentního stanoviska pracovníků Psychiatrické nemocnice Dobřany ke znaleckému posudku MUDr. Ladislava Procházky a PhDr. Petra Goldmanna), pak detailně popsal rozsáhlou zdravotnickou dokumentaci, kterou měl k dispozici (a která pochází od řady psychiatrických ambulancí, klinik a nemocnic), poté podal popis jím realizovaného psychologického i psychiatrického vyšetření posuzovaného (každé z nich proběhlo zvlášť), následoval obsáhlý souhrn a rozbor projednávaného případu (zejména ve vztahu k otázce, zda obžalovaný trpí paranoidní schizofrenií) a nakonec se vyjádřil k zadaným otázkám. Je tedy zřejmé, že již písemné znění revizního ústavního znaleckého posudku bylo zpracováno velmi podrobně a pečlivě. Znaleckým ústavem pověřeni zpracovatelé tohoto posudku pak byli ještě vyslechnuti při veřejném zasedání, kde své závěry potvrdili a některé z nich v reakci na kladené dotazy ještě blíže vysvětlili a doplnili (viz protokol o veřejném zasedání ze dne 17. 10. 2016). Revizní znalecké závěry lze shrnout následovně.

Znalecký ústav se v revizním posudku v první řadě plně ztotožnil s obsahem jím přezkoumávaného znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, zpracovaného MUDr. Ladislavem Procházkou a PhDr. Petrem Goldmannem, pouze s jedinou formulační (a pro věc zcela nepodstatnou) výhradou, že duševní chorobu posuzovaného je namísto označovat nikoliv jako atypickou schizofrenii, neboť ta v mezinárodní klasifikaci nemocí není uváděna, ale jako paranoidní schizofrenii, přičemž znalecký ústav souhlasí s ne zcela typickým průběhem daného duševního onemocnění u posuzovaného, který jmenované znalce vedl k použití výrazu „atypický“.

Z pohledu předmětu řízení je tedy zejména podstatné, že i podle revizního ústavního znaleckého posudku obžalovaný jednoznačně trpí a i v době skutků, pro něž byl v dané věci

stíhán, trpěl paranoidní schizofrenií, přičemž v důsledku této duševní choroby měl ve vztahu k uvedeným skutkům plně vymizelé ovládací a rozpoznávací schopnosti. V souvislosti s právě popsáním závěrem znalecký ústav (v části posudku označené jako „souhrn a rozbor“) nejprve v obecné rovině objasňuje rozdíly mezi duševní chorobou, její simulací, účelovou reakcí a předstíranou poruchou (Münchhausenovým syndromem). Poté ve vztahu k projednávané věci konkrétně a detailně rozebírá, jak se posuzovaný v posledních několika letech vůči svému okolí opakovaně choval a projevoval, jeho psychiatrickou léčbu (včetně opakovaných hospitalizací a aplikované medikace), k níž docházelo právě v důsledku jeho několik let opakovaně se vyskytujícího bizarního a abnormálního chování v reálném životě (zejména šlo o produkci různých paranoidních bludů, především že je nejružnějšími způsoby, včetně způsobů zcela absurdních, sledován a odposloucháván). Současně znalecký ústav argumentačně velmi přesvědčivým a srozumitelným způsobem vysvětluje (a při tomto postupu dává informace zjištěné o posuzovaném do logických souvislostí), že bizarní a abnormální chování posuzovaného je projevem paranoidní schizofrenie, nejde tedy o simulaci, účelovou reakci či předstíranou poruchu, ale ani o akutní (přechodnou) psychotickou poruchu.

Zjevně v souvislosti se zjištěním, že paranoidní schizofrenie probíhá u posuzovaného atypicky (zejména posuzovaný má velmi dobře zachovány kognitivní funkce), znalecký ústav konstatoval, že schizofrenie je chronické psychotické onemocnění, které probíhá pod různými obrazy, jedná se spíše o skupinu poruch než jedno onemocnění. Má různé průběhové varianty, které mohou být modifikovány efektem medikace či psychotropních látek. U schizofrenie lze zachytit stavy, kdy pacient je dobře funkční a porucha je klinicky „němá“, ale zcela neočekávaně se může znovu objevit s fatálními důsledky, proto je nezbytná soustavná léčba, aby se takovému kolísání zabránilo. Pro schizofrenii je typické zhoršení kognitivních funkcí, které je popisováno u osmdesáti procent pacientů, z čehož plyne, že u dvaceti procent pacientů jsou kognitivní funkce v normě. Poruchy kognitivních funkcí tedy nejsou diagnostickým kritériem schizofrenie. Znalecký ústav také upozornil, že psychologické vyšetření má v diagnostice schizofrenie jen pomocnou roli a diagnóza schizofrenie se jí neřídí. Ta se řídí diagnostickými kritérii, která jsou celosvětově uznávána a která posuzovaný splňuje. Jedná se o obsahové poruchy myšlení (bludy), které testové metody psychologů zaměřené na kognitivní výkon či osobnostní rysy nemusí zachytit. U posuzovaného jeho klinické pozorování ukazovalo některé odlišnosti od běžných pacientů se schizofrenií, na čemž se vedle zachovalých kognitivních schopností podílela i porucha osobnosti posuzovaného. Znalecký ústav (stejně jako předešle znalci MUDr. Ladislav Procházka a PhDr. Petr Goldmann, kteří zpracovali přezkoumávaný znalecký posudek) měl – na rozdíl od lékařů, kteří o posuzovaného pečovali - k dispozici o posuzovaném a jeho chování (nejen při hospitalizacích, ale i v reálném životě) celkem komplexní informace, mohl tak toto chování a projevy systematicky mapovat za několik posledních let, tyto komplexní informace ve svém souhrnu jednoznačně potvrzují rozvíjející se paranoidně perzekuční blud. Z tohoto důvodu diagnózu paranoidní schizofrenie jednoznačně stanovili teprve až znalci, kteří vyhotovili přezkoumávaný znalecký posudek, a návazně i znalecký ústav. Uvedená komplexnost informací o posuzovaném a jeho chování v průběhu posledních několika let spolu s již zmíněnou skutečností, že vyšetření má v diagnostice schizofrenie jen pomocnou roli a diagnóza schizofrenie se jí neřídí, jsou pak podle znaleckého ústavu také důvodem, proč mu v souvislosti se zpracováním revizního znaleckého posudku postačovala jen dvě vyšetření posuzovaného z jeho strany (jedno provedené psychologem a druhé psychiatry) a nebylo potřeba realizovat větší počet, případně delší dobu trvající vyšetření posuzovaného.

Znalecký ústav dále uzavřel, že pobyt posuzovaného na svobodě je z psychiatrického hlediska i v současné době nebezpečný, a to z důvodu trvání paranoidně-perzekuční bludné produkce v rámci paranoidní schizofrenie a smíšené poruchy osobnosti. Ta je nyní částečně, avšak ne zcela kontrolována psychofarmaky, i přes podávání daných léků u posuzovaného přetrvává bludná produkce. Při vysazení psychofarmak či užití psychoaktivních látek hrozí zhoršení stavu s možností heteroagrese, jako tomu bylo v případě vražedného útoku ze dne 25. 5. 2015, tedy takový útok se může kdykoli opakovat. Svévolné vysazení léků i užití psychoaktivních látek včetně alkoholu je přitom u posuzovaného opakovaně zaznamenáno v jeho lékařské dokumentaci. Z uvedených důvodů a dále se zřetelem na skutečnost, že zachované kognitivní funkce a smíšená porucha osobnosti činí z posuzovaného nepředvídatelně nebezpečného jedince, u kterého hrozí útek, znalecký ústav (stejně jako předešle znalci, kteří zpracovali přezkoumávaný znalecký posudek) navrhl uložit posuzovanému ochranné opatření v podobě zabezpečovací detence. Pouze ta je schopna aktuálně zajistit jeho náležitou medikaci, úplnou abstinenci ve vztahu k užívání psychoaktivních látek a zabránit možnosti opakování takového fatálního útoku z jeho strany, jehož se dopustil dne 25. 5. 2015. Samotná léčba posuzovaného podle znaleckého ústavu má spočívat v aplikaci dlouhodobě působících injekčních antipsychotik. Taková odborně kontrolovaná léčba postupem času ukáže, zda duševní choroba posuzovaného je léčitelná či nikoli, tedy zda v jejím důsledku u posuzovaného vymizí bludná produkce.

Soud v odůvodnění usnesení již zmínil, že Národní ústav duševního zdraví je zapsán v oddílu II Seznamu znaleckých ústavů vedeného Ministerstvem spravedlnosti ČR. Již z takového jeho zařazení plyne, že jde o špičkové vědecké pracoviště, neboť, jak dokládá znění § 21 odst. 3 věty druhé a třetí zákona č. 36/1967 Sb., do oddílu II Seznamu znaleckých ústavů se zapisují jen vysoké školy nebo jejich součásti a veřejné výzkumné instituce, případně jiné osoby veřejného práva nebo organizační složky vykonávající vědeckovýzkumnou činnost v příslušném oboru, a tyto ústavy jsou určeny především pro zpracování znaleckých posudků ve zvlášť obtížných případech vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení. Navíc Národní ústav duševního zdraví, jak bylo také již konstatováno, působí při Klinice psychiatrie a lékařské psychologie 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze, tedy při velmi respektované a prestižní veřejné vysoké škole. Jistě tedy není namístě pochybovat o vysoké odbornosti a erudici jak ústavu samotného, tak jeho pracovníků. Závěry jím zpracovaného revizního znaleckého posudku jsou podle názoru soudu založeny na detailní, přesvědčivé, srozumitelné a logické argumentaci. Proto soud nemá ani stín pochybností o správnosti těchto znaleckých závěrů.

Výhrady, které obhajoba (v rámci závěrečné řeči obhájkyň) uplatnila ve vztahu k uvedenému reviznímu ústavnímu znaleckému posudku, nebyly shledány opodstatněnými. V tomto směru lze uvést následující.

Podle obhajoby znalecký ústav neměl k dispozici komplexní zdravotní dokumentaci posuzovaného. Není ovšem zřejmé, z čeho tak obhajoba dovozuje. Soud v rámci odůvodnění tohoto usnesení již konstatoval, že při zadání revizního znaleckého posudku uložil znaleckému ústavu, aby se mimo jiné seznámil „s veškerou dostupnou zdravotnickou dokumentací posuzovaného“. Z ničeho pak nevyplývá, že by znalecký ústav tento úkol nesplnil. Naopak, jak bylo také již zmíněno, z obsahu revizního znaleckého posudku je zřejmé, že znalecký ústav vycházel z rozsáhlé zdravotnické dokumentace pocházející od řady psychiatrických ambulancí, klinik a nemocnic (zde lze poznamenat, že měl k dispozici a v posudku popsal i takovou dokumentaci, jejíž nevyužití vytýkalo původnímu znaleckému posudku MUDr. Ladislava Procházky a PhDr. Petra Goldmanna v odůvodnění opakovaně

zmíněné stanovisko Psychiatrické nemocnice Dobruška na č. l. 779 spisu, jako byla dokumentace Psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice Plzeň a Psychiatrické nemocnice Mariánské Lázně v Bílé Vodě). Ostatně obhajoba svou uvedenou námitku nijak nekonkretizovala, tedy nespecifikovala, kterými pro věc relevantními lékařskými podklady znalecký ústav v souvislosti se zpracováním revizního znaleckého posudku nedisponoval.

Obhajoba dále upozornila, že znalecký ústav provedl jen několik hodin trvající vyšetření posuzovaného, což pokládá za nedostatečné. Je pravdou, že i soud z laického hlediska předpokládal, že znalecký ústav bude realizovat opakovaná psychiatrická a psychologická vyšetření posuzovaného, případně přistoupí k jeho delší dobu trvajícímu pozorování (v rámci jeho hospitalizace jako důsledku občanskoprávního rozhodnutí soudu vydaného v detenčním řízení). Nicméně z obsahu posudku - tedy pohledu odborného a kvalifikovaného - je zřejmé (a i zde se revizní znalecké závěry shodovaly s přezkoumávaným znaleckým posudkem), že a z jakých důvodů znaleckému ústavu postačovala jen dvě vyšetření posuzovaného (jedno psychologické, další psychiatrické). V této souvislosti je třeba zdůraznit, že posouzení otázky rozsahu a způsobu vyšetření osoby, jejíž duševní stav je v trestním řízení zkoumán, je věcí ryze odbornou. Takové odborné posouzení pak přísluší logicky zejména tomu, kdo v trestním řízení zkoumání duševního stavu realizuje, tedy v daném případě znaleckému ústavu.

Konečně obhajoba namítala (zjevně v souvislosti s otázkou nebezpečnosti a rizikosti posuzovaného a s tím spojeným návrhem na uložení nejpřísnější formy ochranného opatření, tedy zabezpečovací detence), že ačkoli se v revizním ústavním znaleckém posudku, stejně jako v předchozích posudcích a zdravotní dokumentaci, hovoří o užívání psychoaktivních látek posuzovaným, provedená laboratorní vyšetření tuto okolnost nepotvrdila. K právě uvedenému argumentu je třeba předně uvést, že podle zdravotnické dokumentace, jak je v revizním ústavním znaleckém posudku podrobně popsána, o užívání uvedených látek (alkoholu, pervitinu, marihuany) v řadě případů hovořil při návštěvách psychiatrických ambulancí i při psychiatrických hospitalizacích sám posuzovaný. V jednom případě (konkrétně na Psychiatrické klinice Plzeň dne 12. 6. 2012) pak předchozí aplikaci uvedených látek potvrdilo i toxikologické vyšetření posuzovaného. Okolnost, že v jiných případech toxikologická vyšetření stopy po takových látkách v jeho těle aktuálně nezjistila, rozhodně neznamena, že posuzovaný již tyto látky neužíval. Navíc posuzovaný v některých případech (kupříkladu při hospitalizaci v Psychiatrické nemocnici v Dobrušce v době od 8. 2. do 3. 5. 2013) toxikologická vyšetření odmítal. Zdůraznit je třeba také skutečnost, že možné zneužívání psychoaktivních látek posuzovaným je podle revizního ústavního znaleckého posudku jen jedním z řady faktorů, z něhož znalecký ústav dovodil vysokou nebezpečnost a rizikost posuzovaného (i přes medikaci psychofarmaky u něj přetrvává bludná produkce, přičemž zhoršení stavu hrozí nejen při užití psychoaktivních látek, ale také při vysazení uvedených léků).

Posuzovaný ve věci učinil rovněž návrhy na doplnění dokazování. První část z nich je obsažena v písemném podání na č. l. 965 spisu, kde posuzovaný požaduje „dotaz spol. Gisat s. r. o., Milady Horákové 57, 170 00 Praha 7, Czech. rep., tel. 271741935/36, nechť podá informace k technickému provedení odposlechu Ikonosem, a dále pod kterými názvy americké společnosti v ČR vystupují včetně kontaktu na ně, a to k prokázání tvrzení pana A. o odposlouchávání jeho osoby – implantátem v dutině nosní“, dále „provedení překladu do českého jazyka originálního zápisu v síni slávy v USA z roku 2011 spol. DigitalGlobe, Inc., Geo Eye, Inc., že satelit existuje a že slouží ke zpravodajským účelům“, dále „lékařské vyšetření nosní překážky pana A., kde je evidentní odposlouchávací zařízení, k prokázání

tvrzení, že pan A■ netrpí schizofrenií, ale je odposloucháván“, dále „dotaz u Psychiatrické nemocnice v Dobřanech na zdravotní stav pana A■, k prokázání odposlechu pana A■, neboť odposlech pana A■ potvrdili i lékaři PN Dobřany“ a nakonec „neboť je panu A■ bráněno ve změně zdravotnického zařízení, přestože v předešlých znaleckých posudcích ohledně zdravotního stavu pana A■ byla změna zdravotnických zařízení doporučována, připojení detenčního spisu Okresního soudu Plzeň – jih sp. zn. 3 L 185/2015 ohledně detence pana A■ k prokázání tohoto tvrzení“.

Soud uvedené důkazní návrhy záměrně citoval doslovně, aby byla zřejmá jejich evidentní absurdnost. Ostatně i soudem vyslechnutí zástupci znaleckého ústavu poté, co jim soud při veřejném zasedání uvedené podání předložil, vyjádřili názor, že jde jen další doklad toho, že posuzovaný jedná pod vlivem bludné produkce.

U veřejného zasedání posuzovaný dále navrhl, aby bylo provedeno CT vyšetření jeho mozku. Tento požadavek zřejmě souvisel s konstatováním soudem vyslechnutých zástupců znaleckého ústavu, že v některých případech může duševní choroba vzniknout jako důsledek zánětlivého či nádorového onemocnění mozku (pak se taková duševní choroba označuje nikoli jako primární duševní choroba, ale jako sekundární duševní choroba). V posuzované věci ale nic nenásvědčuje tomu, že posuzovaný v minulosti trpěl vážným somatickým onemocněním mozku, ostatně ani sám posuzovaný se podle obsáhlé psychiatrické zdravotní dokumentace o nějakém takovém onemocnění nikdy nezmiňoval (naopak podle soudem vyslechnutých zástupců znaleckého ústavu uváděl, že před hospitalizací v Psychiatrické nemocnici v Dobřanech byl vyšetřován v nemocnici v Českých Budějovicích, kde podstoupil CT vyšetření, přičemž nebylo zjištěno, že by trpěl nádorovým či jiným onemocněním mozku). Kromě toho je třeba upozornit, že pro posuzovanou věc je podstatné, že podle jednoznačného závěru revizního ústavního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie (i podle přezkoumávaného znaleckého posudku z téhož oboru), obžalovaný trpí a i v době skutků, pro něž byl stíhán, trpěl paranoidní schizofrenií, v důsledku které měl vymizelé ovládací i rozpoznávací schopnosti, a současně je jeho pobyt na svobodě pro společnost velmi nebezpečný. Otázka, čím byla uvedená duševní choroba posuzovaného vyvolána (a zda jde o primární či sekundární duševní chorobu), je pro rozhodnutí o předmětu řízení v dané trestní věci celkem irelevantní, význam může mít jen pro následnou léčbu posuzovaného.

Z výše uvedených důvodů soud všechny návrhy posuzovaného na doplnění dokazování pokládal za nedůvodné a jako takové je zamítl.

Obsah původního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie (zpracovaného MUDr. Ladislavem Procházkou a PhDr. Petrem Goldmannem) ve spojení se závěry revizního ústavního znaleckého posudku z téhož oboru (zpracovaného Národním ústavem duševního zdraví) tedy zcela jednoznačně a spolehlivě prokazují, že posuzovaný v době předmětných skutků trpěl duševní chorobou, v jejímž důsledku nebyl schopen rozpoznat protiprávnost uvedených skutků ani ovládat své jednání. Z pohledu ustanovení § 26 trestního zákoníku tedy byl nepřičetný. Oba uvedené posudky zároveň jasně dokládají nebezpečnost pobytu posuzovaného na svobodě a skutečnost, že ochranné léčení se jeví jako nedostatečné k ochraně společnosti před posuzovaným.

Lze tudíž opět shrnout, že posuzovaný V■■■■■ A■ se dopustil dvou činů jinak trestných, z nichž jeden (vražděný útok ze dne 25. 5. 2015) by naplňoval znaky zločinu, konkrétně zvláště závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku, pro

nepříčetnost ale není trestně odpovědný, jeho pobyt na svobodě je nebezpečný a nelze očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možnostem působení na jeho osobu vedlo k dostatečné ochraně společnosti. Ve věci jsou tak dány veškeré zákonné předpoklady pro uložení zabezpečovací detence posuzovanému. Proto mu soud tento druh ochranného opatření uložil.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost d o t ř í d n ů od jeho oznámení k Vrchnímu soudu ČR v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

V Plzni dne 17. října 2016

Za správnost vyhotovení: Kateřina Votípková

Mgr. Martin Kantor, v.r.
předseda senátu